

نشریه علمی «نوآوری های فناوری اطلاعات و ارتباطات کاربردی»

سال اول، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰؛ ص ۵۷-۶۵

علمی - تخصصی

بررسی برخی کاربردها، شبیه‌سازی و تحلیل امنیتی پروتکل رمزگاری کوانتومی BB^{۸۴}

حامد شجاعی یاس^{۱*}، علی هادی پور^۲

۱ و ۲- کارشناسی ارشد دانشگاه صنعتی مالک اشتر

(دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۰۷، پذیرش: ۹۹/۰۷/۰۹)

چکیده

رمزگاری کوانتومی یا توزیع کلید کوانتومی (QKD) روشی است که اجازه می‌دهد با محافظت از توزیع یک رشته بیت، از آن به عنوان کلید در پروتکل‌های رمزگاری استفاده شود. وقتی مشاهده شد که رایانه‌های کوانتومی می‌توانند رمزگاری کلید عمومی را براساس نظریه اعداد بشکنند، مطالعات گسترده‌ای در زمینه QKD آغاز شد. استفاده از رمزگاری کوانتومی، یک امنیت تضمینی و محترمانگی کاملی ارائه می‌دهد و با حملات عدمهای به منظور رمزگشایی، شکست ناپذیری خود را اثبات کرده است. اگرچه به صورت ریاضی امنیت پروتکل‌های رمزگاری کوانتومی به اثبات رسیده است، اما این نکته باید مورد تأکید قرار بگیرد که پیاده سازی آن در دنیای واقعی از محدودیت دستگاه‌های فیزیکی رنج می‌برد که این موضوع خود می‌تواند باعث آسیب پذیری برای سوء استفاده قرار گرفتن توسط یک استراق سمع کننده شود. نتیجه این تحقیقات ارائه اولین پروتکل توزیع کلید کوانتومی به نام پروتکل BB^{۸۴} بود. حال بر این اساس، هدف این مقاله، بررسی برخی کاربردها، توضیح و بررسی ساختار پروتکل، پیاده‌سازی و تجزیه و تحلیل امنیتی پروتکل رمزگاری کوانتومی BB^{۸۴} است.

کلید واژه‌ها: رمزگاری کوانتومی، پروتکل توزیع کلید کوانتومی، QKD، BB^{۸۴}.

و شخصی که از یکی یا هر دوی آن‌ها اطلاع ندارد نمی‌تواند به اطلاعات دسترسی پیدا کند [۲]. در رمزگاری کلاسیک، یک کلید برای رمزگذاری و رمزگشایی اطلاعات به کار می‌رود. یک استراق سمع کننده زمانی قادر به رمزگشایی داده‌های رمز شده خواهد بود که کلید متناظر را بداند. بدین‌گونه مسئله اصلی در رمزگاری، بنا نهادن یک کلید قوی بین دو طرف مجاز می‌باشد که به عنوان مسئله توزیع کلید مطرح می‌شود. هدف از توزیع کلید کوانتومی محترمانه، برقراری ارتباط ایمن بین آلیس و باب در حضور یک استراق سمع کننده می‌باشد. این‌نوع توزیع کلید کوانتومی توسط اصول نظریه کوانتومی تضمین می‌شود. در سال ۱۹۸۴ بنت و براساد پروتکل رمزگاری کوانتومی چهارحالته را پیشنهاد کردند [۳]. اولین اثبات امن بودن بی‌قید و شرط این پروتکل که بسیار پیچیده بود، توسط مایرز در سال ۲۰۱۰ ارائه شد [۴]. در سال ۱۹۹۹ توسط چاو و لو اثبات ساده‌ای ارائه شد اما متسافانه برای اجرا نیاز به کامپیوتر کوانتومی داشت [۵]، تا اینکه بعداً شور^۱ و پرسکیل^۲ [۶] اثبات ساده‌ای از این‌نوع پروتکل چهارحالته با ترکیب و تعمیم دیدگاه‌های مایرز و لو و چاو پیشنهاد کردند. آن‌ها امنیت پروتکل توزیع کلید کوانتومی چهارحالته مبتنی بر خالص‌سازی درهم تنیدگی را اثبات کردند. در اثبات آن‌ها نشان داده شده است که آلیس باید کیوبیت‌ها را

۱- مقدمه

در سند نقشه جامع علمی کشور [۱] که در بردارنده دورنمای اولویت‌های راهبردی توسعه علم در کشور می‌باشد، علم رمزگاری و کدگذاری در بین اولویت‌های سطح الف (بالاترین اهمیت) قرار دارد. از طرف دیگر علم محاسبات و پردازش اطلاعات کوانتومی در سطح (ب) قرار گرفته است. این اولویت‌گذاری نشان‌دهنده جایگاه این مهم در توسعه و پیشرفت علمی کشور می‌باشد. با توجه به اهمیت موضوع بر آن شدیم تا در این مقاله به معرفی مباحث پیشرفت‌های رمزگاری کوانتومی و به صورت تخصصی تر الگوریتم توزیع کلید کوانتومی BB^{۸۴} بپردازیم.

رمزگاری، دانشی است که به بررسی و شناخت اصول و روش‌های انتقال یا ذخیره اطلاعات به صورت امن (حتی اگر مسیر انتقال اطلاعات و کانال‌های ارتباطی یا محل ذخیره اطلاعات نامن باشند) می‌پردازد.

رمزگاری، استفاده از روش‌های ریاضی، برای برقراری امنیت اطلاعات است. در اصل، رمزگاری دانش تغییر دادن متن پیام یا اطلاعات به کمک کلید رمز و با استفاده از یک الگوریتم رمز است. به صورتی که تنها شخصی که از کلید و الگوریتم آگاه است می‌تواند اطلاعات اصلی از اطلاعات رمزگذاری، استخراج کند

² Shor

³ Preskill

* رایانامه نویسنده مسئول: Hamed.shojaeeyas@gmail.com
¹ Quantum Key Distribution

متوسط این ماتریس چگالی برابر است با:

$$\text{Diag}(a, b, c, d) = \text{Diag}(a, ((b + c)), ((b + c))/2, d)$$

در نمونه‌گیری تصادفی پروتکل چهار حالت، نرخ خطای بیت برابر $e+d$ است که در اثبات شور و پرسکیل، d مهم نیست و در نظر گرفته نشده است. به این معنی که آليس و باب نمی‌توانند هیچ شناختی از ارتباط بین خطاهای وارونه سازی فاز و وارونه سازی بیت داشته باشند [۷].

بخش‌های بعدی نوشتار به این ترتیب که در بخش (۲)، به توضیح و بررسی پروتکل رمزنگاری کوانتمومی BB^{84} پرداخته می‌شود. در بخش (۳)، کاربردها و موارد استفاده از این پروتکل و نیز پیاده سازی آن بیان خواهد شد. در بخش (۴)، تعزیه و تحلیل امنیت پروتکل BB^{84} بررسی و انواع حملات علیه آن مورد توجه قرار خواهد گرفت. بخش (۵)، نتیجه‌گیری کلی از مقاله تشریح می‌گردد.

۲- توضیح و بررسی پروتکل رمزنگاری کوانتمومی BB^{84}

در این پروتکل حالت‌های کوانتمومی توسط "آلیس" تهیه شده و متناظر با هر کدام از حالت‌های موجود پایه اندازه‌گیری در نظر گرفته می‌شود. در کنار این برای هر حالت هم یک بیت متناظر در نظر گرفته می‌شود. در این پروتکل ارسال کننده و دریافت کننده اطلاعات از دو کانال ارتباطی استفاده می‌کنند.

۱- یک کانال ارتباطی کوانتمومی یک طرفه که اطلاعات از طریق آن ارسال می‌شود [۳].

۲- یک کانال ارتباطی کلاسیک دو طرفه که مقایسه پایه‌های اندازه‌گیری و استخراج کلید رمز اطلاعات از طریق آن انجام می‌شود [۳].

مراحل پروتکل به شرح زیر می‌باشد:

بیت	۰	۱	۰	۱	۱
پایه	+	×	×	+	×
فوتون					

شکل (۱): بیت‌های ارسالی توسط آلیس [۴]

۱- در مرحله اول "آلیس" فوتون‌های درهم‌تییده منفرد را تحت زوایای $0, \pi/4, 2\pi/4, 3\pi/4$ به صورت تصادفی به ترتیب در چهار حالت کوانتمومی $|0\rangle, |1\rangle, |\bar{0}\rangle, |\bar{1}\rangle$ فراهم می‌کند.

به وسیله یک جایگشت تصادفی قبل از ارسال به باب در هم ادغام کنند (یعنی آليس به جای آنکه یک جفت EPR^۱ تهیه کند برابر با ارسال کنند، یک حالت کوانتمومی رمزگذاری شده همراه با کد تصحیح خطای کوانتمومی برای باب ارسال کنند) که این ادغام باعث افزایش نرخ خطای قابل تحمل پروتکل چهار حالت از حدود ۷ درصد (که توسط مایرز به دست آمده) به حدود ۱۱ درصد می‌شود. همچنین شور و پرسکیل نشان دادند که در پروتکل چهار حالت، خطاهای وارونه سازی بیت و وارونه سازی فاز مجرزا هستند، یعنی علائم خطای وارونه سازی بیت، اطلاعاتی به دو کاربر در مورد خطای فاز نمی‌دهد. همچنین شور و پرسکیل ایده مشاهده‌پذیرهای کامپیوت کننده مربوط به ویژه حالت‌های همزمان پایه‌های بل با N بزرگ (N تعداد جفت کیوبیت‌ها است)، که به وسیله نمونه‌گیری تصادفی به کار برندند و تنها ورودی‌های قطری ماتریس چگالی که به میانگین ماتریس چگالی وابسته بود را در نظر گرفتند. ماتریس چگالی Diag (ماتریس قطری) عبارت است از:

$$\text{Diag}(a, b, c, d) \quad (1)$$

شور و پرسکیل پایه‌های بل را که پایه‌های متعمد برای حالات کوانتمومی دو کیوبیتی می‌باشند، به شکل زیر در نظر گرفتند:

$$\Phi^{\pm} = \frac{1}{\sqrt{2}}(|01\rangle + |10\rangle) \quad (2)$$

$$\Phi^{\pm} = \frac{1}{\sqrt{2}}(|00\rangle + |11\rangle)$$

که چهار ورودی ماتریس چگالی (عناصر قطر اصلی) به صورت زیر تفسیر می‌شوند:

(a) یکی از پایه‌های بل، بدون خطاست، (b) اگر بیت پایه بل وارونه شود، بدون آن که فاز آن وارونه شود، (c) اگر فاز پایه بل وارونه شود، بدون آن که بیت آن وارونه شود، (d) اگر فاز و بیت پایه بل هر دو وارونه شوند.

تبديل هادامارد (H) که به صورت رابطه (۳) است، روی این ماتریس چگالی اعمال می‌شود و ماتریس را به شکل رابطه (۴) در می‌آورد.

$$H = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \quad (3)$$

$$H = \text{Diag}(a, b, c, d) \quad (4)$$

با فرض

$$e = ((b + c))/2 \quad (5)$$

^۱ Einstein-Podolsky-Rosen

کننده اطلاعات آليس و باب به مرحله اول برگشته و از اول به ارسال اطلاعات می‌پردازند [۷].

۳- پیاده‌سازی و کاربردهای پروتکل BB^{۸۴}

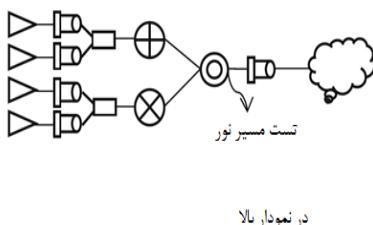
بعد از ورود رمزگاری کوانتموی از آزمایشگاه‌های تحقیقاتی به بازارهای تجاری، کاربرد QKD صورت واقعی به خود گرفته است. اگر چه بعضی از چالش‌ها هنوز وجود دارد، ولی رمزگاری کوانتموی کمبودهای رمزگاری متعارف را هدف گرفته است. انگلیس، آلمان و فرانسه به عنوان نوید بخش‌ترین بازارها برای محصولات توزیع کلید کوانتموی در اروپا ذکر شده است. در حال حاضر محصولات تجاری QKD به صورت انبوه به وسیله شرکت‌های "ID Quanique" سوئیس و فناوری‌های MagiQ ایالات متحده آمریکا تولید می‌شود. یکی دیگر از فعالیت‌ها، پروژه SECOQC اروپا می‌باشد که توسط ۴۱ سازمان انجام می‌شود [۷].

۳-۱- پیاده‌سازی پروتکل BB^{۸۴}

پیاده‌سازی پروتکل و سامانه^۱ توزیع کلید کوانتموی وابسته به تکنولوژی طراحی در تولید و آماده‌سازی، انتقال و تشخیص کیوبیت‌ها می‌باشد. بدلیل اینکه سیگنال لیزر در انتقال توسط فیبر بسیار عالی است و تک فوتون قابل جدا شدن نیست، پس تک فوتون بهترین حمل کننده سیگنال کوانتموی می‌باشد [۸].

۳-۱-۱- انتقال سیگنال‌های کوانتموی

براساس پروتکل BB^{۸۴} چهار سیگنال فوتون توسط سیگنال کوانتموی تولید شده، که توسط شکل زیر نشان داده می‌شود.

مسیر نور منتشر شده بوسیله ماشین لیزر
 جدا کننده پلاریزه برو
 ضعیف کننده قابل تنظیم
 کنترل کننده دستی پلاریزه
 متصل کننده تک فوتونه
 شبکه نوری

شکل (۵): نمودار شماتیک انتقال سیگنال کوانتموی [۸]

۲- "باب" پس از اینکه حالت‌های ارسالی توسط "آليس" را دریافت کرد با پایه‌های کاملاً تصادفی متناظر با محورهای xz اقدام به اندازه‌گیری این حالت‌ها می‌کند. البته نتیجه اندازه‌گیری او روی هر کدام از چهار حالت همواره > 0 یا < 1 است [۴].

فوتون	$\oplus$	$\odot$	$\circlearrowleft$	$\odot$	$\odot$
پایه تصادفی	+	+	$\times$	+	$\times$
بیت حاصل	۰	۰	۰	۱	۱

شکل (۲): بیت‌های دریافتی توسط باب [۴]

۳- سپس باب برای اینکه از حضور و یا عدم حضور "عامل سوم، استراق سمع" مطمئن شود، از طریق یک کانال کلاسیکی با آليس ارتباط (مثلاً تلفنی) برقرار می‌کند. زیرا از این طریق میزان خطای باب در دریافت اطلاعات صحیح، سنجیده می‌شود و با استفاده از بحث فوق، حضور "عامل نفوذی" آشکار می‌گردد. در این ارتباط تلفنی در ابتدا "باب" به "آليس" اعلام می‌کند که در اندازه‌گیری هر حالت کوانتموی از کدام پایه اختیاری استفاده کرده است، در این صورت "آليس" درست و یا غلط بودن پایه انتخابی را به "باب" اعلام می‌کند [۴].

بیت آليس	۰	۱	۰	۱	۱
پایه آليس	+	$\times$	$\times$	+	$\times$
فوتون	$\oplus$	$\odot$	$\circlearrowleft$	$\odot$	$\odot$
پایه باب	+	+	$\times$	+	$\times$
بیت باب	۰	۰	۰	۱	۱

شکل (۳): ارسال پایه توسط باب [۴]

۴- بیت‌های ناشی از اندازه‌گیری‌ها با پایه‌های نامناسب توسط "باب" حذف می‌شوند و به این ترتیب آليس و باب به یک دسته مشترک از بیت‌های صحیح بین خود می‌رسند [۴]

بیت آليس	۰	۱	۰	۱	۱
پایه آليس	+	$\times$	$\times$	+	$\times$
فوتون	$\oplus$	$\odot$	$\circlearrowleft$	$\odot$	$\odot$
پایه باب	+	+	$\times$	+	$\times$
بیت باب	۰	۰	۰	۱	۱

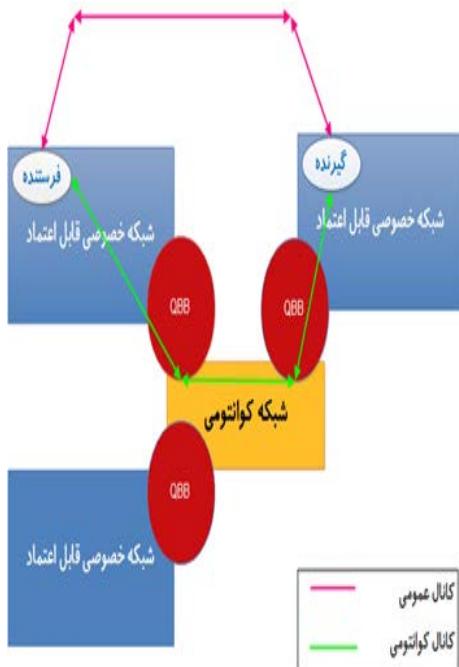
بیت‌های از مایه
حذف می‌شوند
کلید نهایی - ۰۱

شکل (۴): مقایسه بیت‌ها [۴]

۵- در صورتی بیت‌های باقیمانده بین آليس و باب با هم در توافق نباشند، کسر α از داده‌های ارسالی به سرقت رفته است و در این صورت احتمال آنکه بیت‌های باقیمانده بین آليس و باب در توافق نباشند، برابر $\alpha/4$ است. در صورت کشف مراهم و یا سرقت

^۱ System

اسکلت کوانتومی که به اختصار QBBs نامیده می‌شود. شبکه خصوصی، یک شبکه معمولی با گره پایانی و یک QBB است [۹].

شکل (۷): معماری شبکه SECOQC [۹]

یک کانال ارتباطی کوانتومی بین QBBs ها فراهم می‌کند. QBB از تعدادی دستگاه‌های QKD تشکیل شده که توسط ارتباطات یک به یک به دیگر دستگاه‌های QKD متصل شده‌اند.

از این طریق، SECOQC می‌تواند اتصال راحت‌تری را برای پیوستن یک گره پایانی جدید به شبکه QKD و همچنین بازیابی SECOQC سریع از تهدید لینک کانال کوانتومی را فراهم کند. مبنایی را برای ارتباطات بسیار امن از راه دور در یک نظام شبکه‌ای فراهم خواهد کرد که ترکیبی از تکنولوژی کاملاً جدید از توزیع کلید کوانتومی با راه حل‌هایی از علوم کامپیوتر کلاسیک، طراحی شبکه و رمزگاری است [۹].

۳-۳- پیاده سازی پروتکل BB^{۸۴} روی ۸۰۲/۱۱

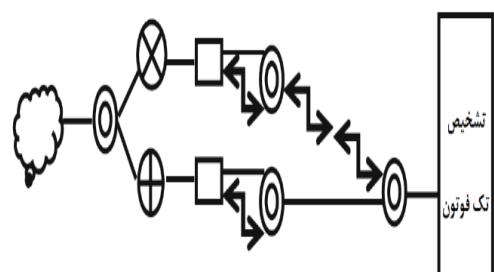
توزیع کلید در پروتکل در دو مرحله اتفاق می‌افتد. در قسمت اول دو مرحله اول الگوریتم انجام شده و باقیمانده مراحل در قسمت دوم می‌باشد. در قسمت اول از کانال کوانتومی استفاده شده و در قسمت دوم از کانال عمومی استفاده می‌شود [۱۰]. آليس فرستنده اطلاعات و باب گیرنده اطلاعات فرض شده است. در جدول (۱)، مراحل پیاده سازی پروتکل BB^{۸۴} روی ۸۰۲/۱۱ آورده شده است.

بعد از انتشار نور در چهار مسیر، اولین تضعیف حدود ۵۰ dB می‌باشد و تضعیف مرحله بعدی حدود ۴۶ dB و خطأ حدوداً ۱dB می‌باشد. مسیر نور آزمایشی در نمودار بهمنظور کالیبره کردن جهت درهم‌تنیدن MPC استفاده می‌شود [۸].

۲-۱-۳- تشخیص کیوبیت

گیرنده کیوبیت باید سامانه تشخیص فوتوالکتریک باشد که می‌تواند سیگنال‌های کوانتومی خیلی ضعیف را تشخیص دهد و کلید کوانتومی که با سیگنال کوانتومی حمل می‌شود را شناسایی کند. در این سامانه تنها تشخیص دهنده تک فوتون با استفاده از اثر بهمن برای کشف فوتون‌ها تنظیم شده است.

نماد^۱ نماد یک جامپر ۲ متری می‌باشد. از جامپر با چندین SMC برای ساختن خط فوتون چهارحالته به شکل اشعة برای تشخیص تک فوتون استفاده می‌شود. در شکل زیر تابع اصلی PBS برای جدا کردن نور درهم‌تنیده شده در دو حالت عمودی می‌باشد. برای تشخیص چهار حالت نور درهم‌تنیده، دریافت کننده لیزری به ۲، ۴ و ۶ یا ۶ جامپر افزایش پیدا می‌کند.

شکل (۶): نمودار شماتیک واقعیت بخشی [۸]

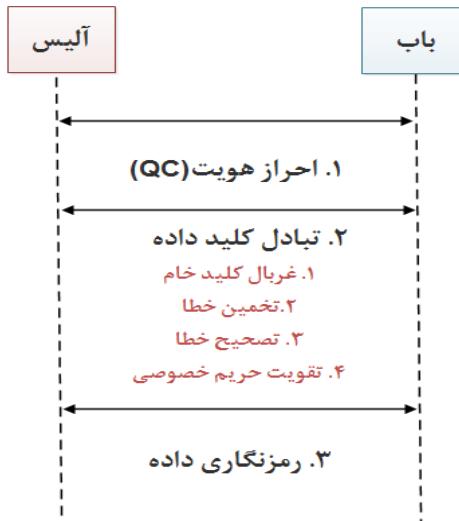
۲-۳- معماری شبکه SECOQC

رمزنگاری کوانتومی که بعضًا به توزیع کلید کوانتومی شناخته می‌شود، امنیت فوق العاده‌ای را فراهم می‌کند. اما در عین حال بعضی محدودیت‌ها را هم به دنبال دارد. یکی دنبال نکردن نظریه است که QKD ها تنها اتصالات یک به یک را فراهم و پشتیبانی می‌کنند. بنابراین تعداد لینک‌ها می‌تواند به تعداد $2 / N(N-1)$ که N بیانگر تعداد گره‌ها می‌باشد، افزایش پیدا کند. حال اگر یک گره بخواهد در در داخل شبکه QKD شرکت کند، همین امر باعث بعضی به وجود آمدن بعضی از مسائل و مشکلات همانند احداث خطوط ارتباط کوانتومی می‌شود. برای برطرف کردن این مسائل، SECOQC شروع شد.

معماری شبکه SECOQC می‌تواند به دو قسمت تقسیم شود. شبکه خصوصی مطمئن و شبکه کوانتومی تشکیل شده از

^۱ Polarization Beam Splitter

قالب طراحی پروتکل در شکل (۹) نشان داده شده است. مطابق با این شکل، در فرآیند توزیع کلید کوانتمومی آليس و باب وظیفه خود را انجام می‌دهند [۱۰].

شکل (۹): پروتکل دو قسمته در [۱۰] QKD

۴- تحلیل امنیتی پروتکل BB84

حملات مختلفی تاکنون بر علیه پروتکل BB84 صورت گرفته و مورد بررسی پژوهشگران در این عرصه بوده است که در این بخش به بررسی چند مورد از آن حملات پرداخته خواهد شد.

۴-۱- حمله ارسال و دریافت^۱

این حمله در یک محیط ایده آل پیاده سازی شده است. در این نوع حمله، مهاجم فوتون های نوری را از آليس دریافت کرده و با پایه تصادفی خود تفسیر می‌کند، بهدلیل عدم نویز در محیط ایده آل، کل فوتون ها را دریافت می‌کند. مهاجم حالتی مثل شکل (۱۰) را می‌پیماید. در شکل (۱۰)، فرستنده بیت ۰ را می‌فرستد. سپس مهاجم فوتون جایگزین را با قطبیت مشخص به باب می‌فرستد. شدت پالس مهاجم باید طوری باشد که باب این فوتون را با نرخ یکسان دریافت کند. در واقع در این حالت یک شخص سوم در وسط دو نفر نشسته است و اطلاعات را بین آن دو رد و بدل می‌کند. تلاش ایو ارزشمند خواهد بود اگر اطلاعات بدست آمده $\sqrt{2}/1$ برابر اطلاعات آليس باشد. فرض می‌کنیم در مرحله تصحیح خطا و تقویت امنیت پروتکل BB84، T بیت خطا کشف شده است. اگر فرض کنیم در ارتباط آليس و باب کمتر از ۱۵ بیت در معرض حمله دریافت و فرستادن هستند، اطلاعات به دست آمده توسط ایو بیشتر از $\sqrt{2}/e$ نمی‌باشد. جدول (۲) نمونه حمله دریافت و فرستادن را نشان می‌دهد.

جدول (۱): مراحل پیاده‌سازی پروتکل BB84 روی ۸۰۲/۱۱

قسمت اول	قسمت دوم
آلیس اطلاعات را با درهم‌تنیدگی تصادفی می‌فرستد.	آلیس از کanal عمومی برای فرستادن درهم‌تنیدگی استفاده می‌کند.
باب فوتون‌ها را دریافت می‌کند.	باب درهم‌تنیدگی دریافتی را با درهم‌تنیدگی تولیدی خودش مقایسه می‌کند.

اجتماع لیست‌ها به عنوان کلید خام مورد استفاده قرار می‌گیرد.

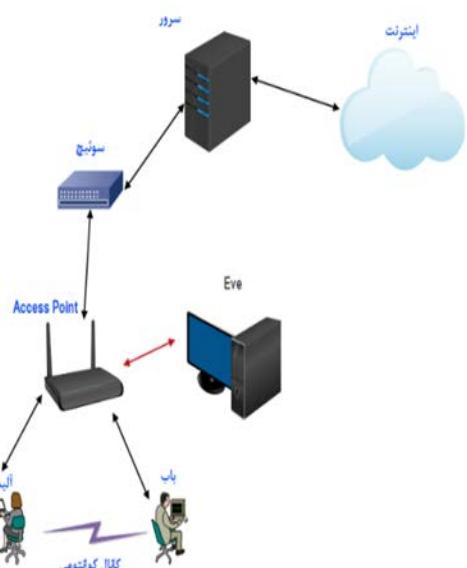
۳-۱- ساختار نرم‌افزاری پیاده سازی پروتکل

برای پیاده سازی این پروتکل از زبان برنامه نویسی جاوا استفاده شده است. این نرم‌افزار در دو کanal کار می‌کند: کanal کوانتمومی و کanal عمومی.

آلیس، باب و ایو هر کدام در ماشین جداگانه‌ای اجرا می‌شوند. برای پیاده سازی پروتکل از ۵ شیء آليس، باب، ایو، کanal کوانتمومی و کanal عمومی استفاده می‌شود.

۳-۲- ساختار سخت افزاری پروتکل

ساختار سخت افزاری پیاده سازی مطابق شکل (۸) می‌باشد.

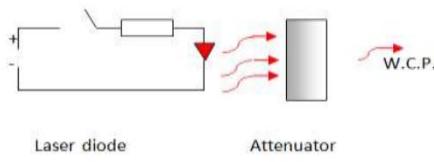

شکل (۸): ساختار سخت افزاری پروتکل BB84 [۱۰]

همه دستگاه‌ها در یک حالت مشابه می‌باشند. از سوئیچ به منظور متصل کردن همه دستگاه‌ها و نقطه دسترسی استفاده شده است. از آدرس IP ایستا به منظور مطمئن شدن از ارتباط همه ایستگاه‌های کاری استفاده شده است [۱۰].

^۱ Intercept and Resend

بسیار مشکل است و پالس سیگنال واقعی حاوی تعداد زیادی فوتون می‌باشد. پالس‌های منسجم ضعیف در ابزارهای واقعی رمزگاری استفاده می‌شود. شکل (۱۱) یک منبع تولید فوتون را نشان می‌دهد. WCP یک پالس فوتون است که متوسط تعداد فوتون‌ها بیش کم می‌باشد.

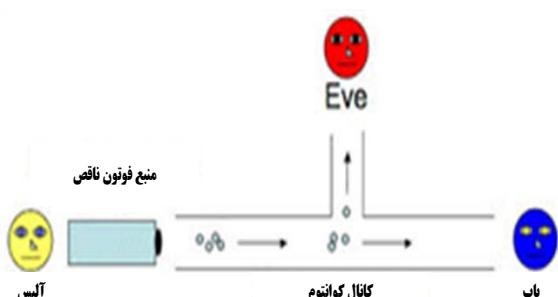

شکل (۱۱): تولید کننده پالس منسجم ضعیف [۱۲]

حمله PNS از این ویژگی منبع‌ها برای حمله استفاده می‌کند. این حمله به منبع‌های تولید فوتون تمرکز دارد. استراتژی این حمله این است که ایو قسمتی از فوتون‌ها را برداشته و بقیه را برای باب می‌فرستد، حال باید ایو منتظر بماند تا در مرحله دوم آليس قطبیت‌های استفاده شده را برای باب بفرستد و در نتیجه ایو می‌تواند قطبیت درست هر فوتون را به دست آورد [۱۱].

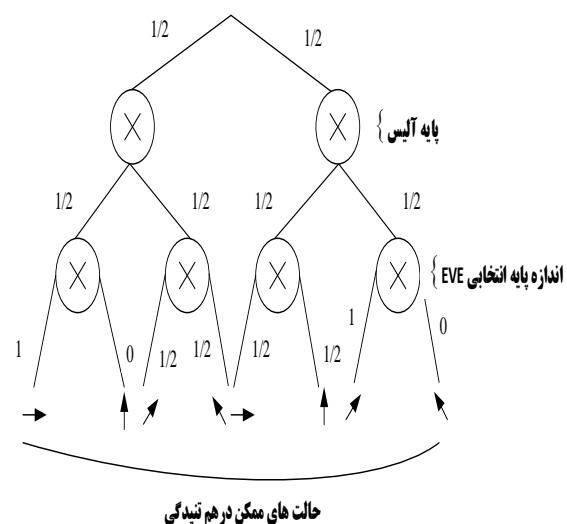
۳-۴- حمله تزربیق فوتون

نام دیگر این حمله، حمله اسب تروجان^۲ می‌باشد. در این نوع حمله ایو تمرکز خود را روی ایستگاه‌هایی که آليس و باب استفاده می‌کنند می‌گذارد، سپس برخلاف حمله قبلی که روی فوتون‌های ارسال شده توسط آليس و باب تمرکز می‌کرد، در این نوع حمله پالس‌های نوری را به سمت فرستنده و گیرنده می‌فرستد، سپس پالس‌های نوری برگشته شده را توسط عامل تشخیص که در اختیار ایو است تشخیص می‌دهد. ایو می‌تواند از این سیگنال‌های نوری برگشته شده استفاده کرده و قطبیت استفاده شده توسط آليس را بیابد. حال اگر ایو بتواند زودتر از باب اطلاعات را دریافت کرده و به باب بفرستد می‌تواند حمله دریافت و ارسال را انجام داده و رشته مخفی را به دست آورد. از این‌رو ایو می‌تواند اطلاعاتی را بدون فهمیدن طرفین به دست آورد [۱۳].

شکل (۱۲): حمله PNS [۱۲]

مقدارینه: ۱

حالات ممکن در هم تبادل

شکل (۱۰): نحوه دریافت توسط مهاجم [۱۱]

فرض بر این است که در حالت معمولی ایو به کانال عمومی گوش نمی‌دهد، مانند فاز به دست آوردن کلید در پروتکل اطلاعاتی که می‌توان به دست آورد همان $\frac{1}{2}$ کل بیت‌ها می‌باشد که خیلی کم است [۱۱].

جدول (۲): نمونه ارسال و دریافت آليس و باب [۱۱]

Alice random bits	0	1	1	0	1	0	0	1
Alice sending Basis	+	x	+	x	x	+	x	+
Alice polarization	→	↖	↑	↗	↖	→	↗	↑
Eve basis measurement	+	+	x	x	+	x	x	+
Polarization Eve measures and sends	→	→	↗	↗	↑	↗	↗	↑
Bob basis measurement	+	x	x	x	+	x	+	+
Polarization Bob measures	→	↗	↗	↗	↑	↗	→	↑
Shared secret key	0	0	-	0	-	-	-	1
Error generated	y	x		y				y

۲-۴- حمله PNS

در محیط واقعی تولید یک دستگاهی که منبع تک فوتون باشد

¹ Photon Number Splitting

مخالف و هم حالت مخالف دارند. با این کار تاخیر زمانی تنظیم خواهد شد و اگر باب با قطبیت مشابه ایو اندازه‌گیری کند، سیگنال را دریافت خواهد کرد، در غیر این صورت نمی‌تواند سیگنال را اندازه‌گیری کند.

۳- اگر ایو بتواند با مبنای آلیس اطلاعات را دریافت کند، باب نیز همین کار را خواهد کرد. در غیر این صورت هم ایو و هم باب با مبنای مخالف آلیس دریافت خواهند نمود.

۴- از این‌رو، ایو به باب دسترسی کامل دارد.

استراتژی این حمله توسعه حمله ارسال و دریافت بوده و مؤثرتر از آن می‌باشد. اما مشکل کوچک آن وابستگی شدیدش به همزمان‌سازی و کارایی تشخیص دهنده ایو می‌باشد. به طور کلی این یک استراتژی متفاوتی از بقیه حمله‌ها می‌باشد [۹].

۵- نتیجه گیری

در این مقاله به تفصیل به پروتکل توزیع کلید کوانتومی BB^{۸۴} پرداخته شد. برخی از کاربردها، نحوه شبیه‌سازی و تحلیل امنیتی مرتبط با این پروتکل مورد بررسی دقیق قرار گرفت. در حقیقت اگرچه پروتکل BB^{۸۴} از لحاظ ریاضی امن بوده، ولی به منظور پیاده‌سازی در فضای واقعی از منظر دستگاه‌های سخت افزاری محدودیت داشت. همان‌طور که بیان شد، این پروتکل با توجه به عدم وابستگی به کامپیوترهای کوانتومی می‌تواند به سامانه‌های کلاسیک موجود اضافه شود. در این حالت تنها با گذاشتن یک کانال کلاسیک و یک کانال کوانتومی حتی نامن، می‌توان کلید مخفی را برای ارسال پیام‌های رمز شده به صورت کاملاً امن و بدون هیچ‌گونه پیش‌فرضی در مورد توانایی استراق سمع کننده بین فرستنده و گیرنده به اشتراک گذاشت.

۶- مراجع

- [1] S. C. F. C. Revolution, "Comprehensive scientific map of the Iran(InPersian)," 2012, Available: <https://irimec.org/Portals/0/PDF/ScientificMap.pdf>.
- [2] J. Kaltz and Y. Lindell, "Introduction to modern cryptography: principles and protocols," ed: Chapman and Hall, 2008.
- [3] C. H. Bennett and G. Brassard, "Quantum cryptography: Public key distribution and coin tossing," arXiv preprint arXiv:06557, 2020.
- [4] D. Mayers, "Unconditional-security-in-quantum Journal of the ACM, vol. 48, No. 3, pp. 351-406, 2010.
- [5] H.-K. Lo and H. F. Chau, "Unconditional security of quantum key distribution over arbitrarily long distances," science, vol. 283, no. 5410, pp. 2050-2056, 1999.

۴-۴- حمله مرد میانی^۱

این حمله برای همه بسیار مشخص می‌باشد. دلیل این حمله در این پروتکل، عدم احراز اصالت یا نشناختن طرفین ارتباط است که در این قسمت فقط راه حل‌های این حمله بررسی می‌شوند.

۱- استفاده از گواهی دیجیتال یا ویزگی‌های دیگری از ساختار کلید عمومی.

۲- با یک ساختار، دو طرف یک کلید مشترک داشته باشند تا کد احراز اصالت را رمز کنند.

۳- آلیس جفت EPR خود را در داخل کیوبیت‌های موله اول بفرستد. پس باب می‌تواند همبستگی آن را بفهمد.

۴- در قسمت آخر آلیس و باب می‌توانند قسمتی از کد را برای مطمئن شدن از عدم وجود شنودگر از طریق ایمیل یا تلفن به هم بگویند.

۵- در قسمت آخر الگوریتم یک قسمت از کد را به صورت آشکار به یکدیگر بفرستند تا مطمئن شوند هر دو طرف اطلاعات هم‌دیگر را به صورت درست به دست می‌آورند.

در کل با توجه به [۱۴]، نتیجه‌ای که گرفته می‌شود این است که برای جلوگیری از این حمله روی پروتکل، باید با رمزگاری کلاسیک آمیخته شود [۱۴].

۵-۴- حمله حالت ساختگی

نوع جدیدی از حمله است که روی جمع‌آوری اطلاعات و به دست آوردن ضعف‌های گیرنده (باب) می‌باشد. یک شکل تخصصی‌تری از حمله ارسال و دریافت می‌باشد که به جای دوباره درست کردن سیگنال، ایو کل سیگنال که از خودش مشتق شده را با درست گرفتن کل ارتباط، می‌فرستد.

یکی از پایه‌های اصلی این حمله عدم تطابق بازده آشکارساز می‌باشد. سیگنالی که ایو به باب بعد از دریافت سیگنال‌های آلیس می‌فرستد دارای یک فاصله زمانی می‌باشد که اگر باب پایه‌ای به جزء آنکه ایو انتخاب کرده انتخاب کند، ایو از لو رفتن در امان می‌ماند.

گام‌های این حمله در پروتکل BB^{۸۴} به صورت زیر می‌باشد:

۱- ایو کانال را گوش می‌دهد و یک حمله ساده دریافت و عمل فرستادن را انجام می‌دهد و براساس پایه انتخابی خود، بیت‌ها را محاسبه می‌کند.

۲- او سیگنال‌هایی را به باب می‌فرستد که هم ارزش بیت

^۱ Man-In-The-Middle

```

{
    plus   = "+ ";
    plus_  = "+";
    X     = "X ";
    X_    = "X";

    if (basis.equals(plus) ||
basis.equals(plus_))
    {
        double polarization_num =
qubit.randomGenerator();
        if (polarization_num < 0.5)
        {
            polarization = "|";
        }
        else
        {
            polarization = "H";
        }
    }
    else if (basis.equals(X))
    {
        double polarization_num =
qubit.randomGenerator();
        if (polarization_num < 0.5)
        {
            polarization = "/";
        }
        else
        {
            polarization = "\\";
        }
    }
    return polarization;
}
public int generateBit(String
polarization)
{
    if
(polarization.equals("|"))  return 1;
    else if
(polarization.equals("/"))  return 1;
    else if
(polarization.equals("H"))  return 0;
    else if
(polarization.equals("\\")) return 0;
    else return H99;
}

public int measureQubit(Qubit
myqubit, String basis_)
{
    int bit;
    if
(myqubit.basis.equals(basis_))
    {
        bit =
generateBit(myqubit.polarization);
        myqubit = null;
    }
    else
    {
        myqubit.basis      =
basis_;
        myqubit.polarization =

```

- [6] P. W. Shor and J. Preskill, "Simple proof of security of the BB84 quantum key distribution protocol," Physical review letters, vol. 85, no. 2, p. 441, 2000.
- [7] A. Laucht and et al., "Roadmap on quantum nano technologies," Nanotechnology, vol. 32, no. 16, p. 162003, 2021.
- [8] S.-s. Jiang, R.-n. Chi, X.-j. Wen, and J. Fang, "An Implementation Scheme of BB84-Protocol-Based Quantum Key Distribution System," in Advanced Technologies, Embedded and Multimedia for Human-centric Computing: Springer, pp. 973-978, 2014.
- [9] T. Rubya, N. P. Latha, and B. Sangeetha, "A survey on recent security trends using quantum cryptography," JCSE, vol. 2, No. 9, pp. 3038-3042, 2015.
- [10] N. H. K. Aizan, Z. A. Zukarnain, and H. Zainuddin, "Implementation of BB84 Protocol on 802.11 i," in 2016 Second International Conference on Network Applications, Protocols and Services, , pp. 130-134. 2016
- [11] R. Aggarwal, H. Sharma, and D. Gupta, "Analysis of various attacks over bb84 quantum key distribution protocol," International Journal of Computer Applications, vol. 20, no. 8, pp. 28-31, 2017.
- [12] A. Vakhitov, V. Makarov, and D. R. Hjelme, "Large pulse attack as a method of conventional optical eavesdropping in quantum cryptography," Journal of modern optics, vol. 48, no. 13, pp. 2023-2038, 2013.
- [13] H.-K. Lo, "Proof of unconditional security of six-state quantum key distribution scheme," arXiv preprint quant-ph/0102138, 2001.
- [14] Y. Wang, H. Wang, Z. Li, and J. Huang, "Man-in-the-middle attack on BB84 protocol and its defence," in 2015 2nd IEEE International Conference on Computer Science and Information Technology, pp. 438-439, 2015.

پیوست:

کد پیاده سازی پروتکل BB⁸⁴ در ذیل آورده شده است:

```

public class Qubit {
    private String polarization, basis;
    public Qubit(String polarization,
String basis)
    {
        this.polarization =
polarization;
        this.basis = basis;
    }

    public String generateBasis()
    {
        double basis_num =
qubit.randomGenerator();
        if (basis_num < 0.5) basis =
"+";
        else basis = "X";
        return basis;
    }

    public String
generatePolarization(String basis)

```

```

myqubit.generatePolarization(basis_);

bit =
generateBit(myqubit.polarization);
myqubit = null;
}
return bit;
}

}

```

در کد فوق، کلاس Qubit که منطق پروتکل BB84 می‌باشد پیاده‌سازی شده است، تابع generateBasis() پایه درهم‌تنیدگی را مشخص می‌کند، تابع generatePolarization() قطب‌ها را مشخص کرده و تابع generateBit() تولید بیت‌ها را بیان می‌کند. در نهایت با توجه به پایه و جهت درهم‌تنیدگی، بیت‌های ارسالی از طرف آلیس به باب مشخص خواهد شد.